

Nivalan kaupunginhallitus

Nivala

Pyydän huomioimaan oheisen vastineen Nivalan Vesihuolto Oy:n antaman lausunnon johdosta.

Vastine Nivalan Vesihuolto Oy:n 15.12.2022 tekemästäni valtuustoaloitteestani antamaan päiväämättömään lausuntoon

Lausunnossa todetaan että; "Nivalan Vesihuolto Oy perii niiltä jätevesiasiakkailta huleveden viemäröintimaksua, joilta selvitysten perusteella tiedetään tulevan hulevesiä jätevesiviemäriin.

Tämä maksu pienentää jätevesikustannuksia muilta jätevesiviemäröinnin piirissä olevilta asiakkailta."

Vastine; Näin onkin, mutta perittävien maksujen määrä on vain vuositasolla noin 10 500 -11 000 €, eli mitätön summa siihen verrattuna että Vesikolmio Oy perii hulevesistä vuositasolla noin 330 000 – 350 000€.

Lausunnossa todetaan että; "Vesihuoltopalvelussa ei ole virhettä eikä näin ollen vesiyhtiö ole vahingonkorvausvastuussa. Asiakkailta peritään jätevesimaksua vesihuollon yleisten toimitusehtojen mukaisesti talousveden käyttömäärän mittaukseen perustuen. Asiakkaalta laskutetaan juuri oikea määrä kuutioita tuottamastaan jätevedestä."

Vastine; Yllä mainittu lausunnonosa on virheellinen ja harhaanjohtava, sillä asiakas voi tuottaa jätevedettä enintään vain Vesihuollolta ostamansa käyttöveden määrän verran. Vesiyhtiö perii kuitenkin asiakkaan tuottaman jäteveden määrän lisäksi kaikilta asiakkailtaan ns. hulevesimaksua. Niiltäkin jotka eivät ohjaa sade- ja hulevesiä viemäriverkkoon. Keskimäärin 10 vuoden ajalta laskettuna hulevesiä laskutettiin asiakkailta vuositasolla noin 254300 m³. Vuoden 2021 osalta hulevesimaksut olivat laskien noin 330 000 € jotka jakautuivat kaikille vesiyhtiön asiakkaille, ei aiheuttamisperiaatteen mukaan, vaan ostetun käyttöveden määrän mukaan.

Kun Vesiyhtiö perii hulevesimaksut em. jakoperiaatteen mukaan niiltäkin joiden kiinteistöiltä hulevesiä ei jätevesiviemäriin mene, on perintäkäytännössä vakava virhe, eikä Nivalan Vesihuolto Oy näytä haluavan korjata sitä ja yhtiö on virheen johdosta asiassa korvausvastuussa.

Lausunnossa todetaan että; "Yhtiölle tulee kustannuksia viemäriverkkoon eri tavoin vuotavista hulevesistä."

Vastine; On epätodennäköistä, että viemäriverkkoon vuotaisi hulevesiä eri tavoin, sillä Pohjois-Suomen Ympäristölupaviranomaisen päätöksessä vuodelta 2008 on todettu, että Nivalan viemäreistä 97 on muovista ja loput betonia. Kysymyksessä lienee enneminkin hulevesien tietoinen ohjaus viemäriverkkoon.

Lausunnossa todetaan että; "Useissa muissakin siirtoverkoissa on "häviöitä", jotka aiheuttavat tuotantokustannusten nousua ja nämä kustannukset peritään asiakkailta.

Esimerkiksi sähkösiirrossa on jännitehäviöitä ja kaukolämmön siirrossa lämpöhäviöitä. Viemäriverkon ja talousvesiverkon vuotoja voinee verrata edellä mainittuihin."

Vastine; Nyt esillä olevassa tapauksessa viemäriverkkoon johdettuja hulevesiä ei voida verrata mainittuihin sähkönsiirron jännitehäviöihin tai kaukolämmön lämpöhäviöihin eikä niistä aiheutuviin asiakkailta perittäviin kustannuksiin sen johdosta, että hulevesien johtamisesta viemäriverkkoon aiheutuvat kustannukset voidaan kohdistaa kyseisten kustannusten aiheuttajiin. Tämän vuoksi ko. kustannuksia ei tule periä niiltä jotka eivät niitä aiheuta.

Lausunnossa todetaan että; "Jäteveden puhdistamisen kustannuksia ei voida periä mistään muualta kuin jätevesiasiakkailta vaikka jäteveden seassa on vuotovesiä."

Vastine; *On totta, että jäteveden puhdistamiskustannuksia ei voida periä muita kuin jätevesiasiakkailta. Sen sijaan jätevesiviemäriin johdetut hulevedet voidaan periä aiheuttamisperiaatteen mukaan niiltä, joiden kiinteistöiltä hulevesiä viemäriin johdetaan. 10 vuoden ajalta laskien niiden osuus keskimäärin on ollut noin 46,1 % kaikesta puhdistamolle johdetusta vedestä.*

Lausunnossa todetaan että; "Vesihuoltolain 18 §:n mukaan vesihuollon ja huleveden viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset."

Vastine; *Totta mainittu, mutta tämä ei voi tarkoittaa sitä, että niidenkin kiinteistöjen omistajien jätevesilaskuihin pitää sisällyttää hulevesien maksuosuus vaikka kiinteistöltä hulevesiä ei viemäriin mene litraakaan. Kyseiset kustannuserät tulee periä niiden aiheuttamisperiaatteen mukaisilta kohteilta.*

Lausunnossa todetaan että; "Yhtiö tekee aktiivisesti toimenpiteitä vuotovesien vähentämiseksi ja jäteveden puhdistamisen kustannusten pienentämiseksi."

Vastine; *Yhtiön toimet ovat olleet jokseenkin tuloksettomia. Hulevettä hulahtaa viemäriin runsaista sateista ja lumien sulamisvesistä pääosa. Tämä voidaan tulkita siten, että jostain johdetaan tietoisesti ko. vedet jätevesiverkostoon. Joku tai jotkin saattava tietää mistä ja minkä vuoksi. Tämä on Nivalan Vesihuolto Oy:n ja kaupungin teknisen toimen velvollisuus selvittää. Hulevesiasiaan ei ole paneuduttu Vesihuollon eikä kaupungin taholla sillä vakavuudella jota vuosittainen n. 330 000 - 400 000 €:n suuruinen tarpeeton jätevesiasiakkailta perittävä kustannuserä edellyttää. Tarpeeton siksi, että asia on korjattavissa määrätietoisella toiminnalla. Asiassa tulosten saavuttaminen edellyttäne kiinteistökohtaista selvitystyötä.*

Lausunnossa todetaan että; "Vesilaskulle ei ole mahdollista eritellä Häyrysen esittämiä kustannuserittelyjä yhtiön palvelujen tuotantokustannuksiin liittyen. Erittelyllä ei ole merkitystä asiakkaan kannalta, koska se koskee sellaisia kuluja, jotka on joka tapauksessa katettava asiakkailta perittävillä maksuilla."

Vastine; *Yllä esitetty on absurdi väite, sillä Nivalan Vesihuolto Oy:llä on tarpeelliset tiedot joiden perusteella on helppo eritellä jätevesilaskuun aloitteessani esittämät tiedot, eli Vesikolmion perimä kustannus kokonaisuutena ja siihen sisältyvä hulevesimaksuosuus, sekä vesihuollon kustannusosuus ja laskuosuuteen sisältyvä perusmaksu.*

Vesihuollon esittämä väite, että erittelyllä ei ole merkitystä asiakkaan kannalta, kuvaa sitä, että asiakkailta halutaan tietoisesti salata se, että heidän laskunsa sisältävät merkittäviä hulevesimaksueriä, vaikka heidän kiinteistöltä ei hulevettä jätevesiviemäriin menekään.

Esitetyt sellaiset kulut jotka tulee joka tapauksessa kattaa asiakkailta perittävillä maksuilla tulee kohdistaa kohteeseen joka kyseiset kulut aiheuttaa, ei sinne missä niitä ei aiheuteta.

Kun ei ole tietoa epäkohdasta eli virheellisestä laskutuksesta, ei voi vaatia asiantilaan korjaustakaan.

Vielä pyydän että ennen päätöksentekoa kaupunginhallitus tutustuisi Vesihuoltolain 1, 16, 16a,17a, 18 2-mom., 19a 20 2-mom.27 ja28 §:n sekä Kilpailu ja kuluttajaviraston ohjeisiin.

Kunnioittavasti

Heikki Häyrynen

Nivalan Vesihuolto Oy:lle mallierittely jätevesilaskun kutannuksista.						
	Yksikkö- määrät	Yksikköhin- nat € ja %:tit	Alviton hinta	ALV 24 %	Alvillinen hinta	Lasku yhteensä
Loppuvuoden 2022 jätevesimaksut						
Perusmaksut 3 kk, a 5 €	3	5,00	15,00	3,60	18,60	18,60
Jäte- ja hulevesimäärät yhteensä m3	49	3,03	148,47	35,6328	184,1028	184,1028
-Jakautuen Vesikolmio Oy:n kuluosuuteen	49	1,50	73,50	17,64	91,14	
* josta jäteveden osuus %		57,49	42,26	10,14	52,40	
* ja huleveden osuus %		42,51	31,24	7,50	38,74	
- ja Nivalan Vesihuolto Oy:n kulujen osuuteen, kuten henkilöstö-, pääoma-, hallinto-, kone-, ym. kulut + verot ja voitto.			89,97	21,59	111,56	
Lasku yhteensä:						202,7028

Pohjois-Suomen ympätistolupaviraston 9.5.2008 antamasta päätöksestä poittua.

Vedenlaatu

Kalajokeen kohdistuva fosfori- ja typpikuormitus jakautui vuonna 1977 liiki-
main seuraavasti:

Kuormittaja	Fosfori kg/v	Typpi kg/vrk
Taajamat	2 410	96 360
Peltoviljely	50 400	1 059 100
Karjatalous	18 500	85 000
Metsätalous	6 600	31 200
Haja-asutus	12 700	49 100
Loma-asutus	74	
Turvetuotanto	425	8 800
Turkistarhaus	790	
Yhteensä	91 900	1 330 000
Sade	1 600	77 000
Yhteensä	93 500	1 407 000
Yhteensä	137 400	2 116 000
Luonnonhuuhtouma	43 900	709 400

Taajamien, eli jätevesilaitosten päätöosuudet kokonaispäästöistä Kalajokeen:

- Fosfori 1,754 %
- Typpi 4,554 %

Viemäriverkosto

Nivalan viemäreiden kokonaispituus on 40,9 km, josta muovista on 97 % ja loput betonia.